639/02

Den 20. februar 2002 blev i sag nr. 55.467:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Pen-Sam Liv
forsikringsaktieselskab
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Pen-Sam Liv forsikringsaktieselskab, klager over selskabets afvisning af at udbetale invalideydelser.

Selskabet har i skrivelse af 3/4 2001 til nævnet bl.a. anført: "**Sagsfremstilling** G.J. fratrådte sin pensionsgivende stilling som dagplejer den 31.03.1995. G.J. blev sygemeldt henholdsvis den 03.02.1999 og den 04.03.1999. I perioden mellem fratrædelsen fra dagplejestillingen og sygemeldingerne har G.J. modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse fra a-kassen samt været i arbejde som syerske og i en børnehave. G.J. søgte den 30. 07.1999 Pen-Sam om helbredsbetinget ydelse på grund af fibromyalgi. Ved afgørelse af 21.08.2000 meddelte Pen-Sam G.J., at vi havde skønnet hendes erhvervsevne varigt nedsat med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv. Pen-Sam meddelte videre, at da G.J. ikke havde været uafbrudt erhvervsudygtig i perioden fra den præmiefri dæknings udløb - dvs. 6 måneder efter lønophøret fra den pensionsgivende stilling - til sygemeldingen, opfyldte hun ikke betingelserne for udbetaling af invalidesum ved mellem 1/2 og 2/3 invaliditet. Pen-Sam meddelte endelig G.J., at hendes forsikring pr. 01.10.1995 blev ændret til præmiefri forsikring, og at invalidesummerne ved 1/2 og 2/3 invaliditet derfor var bortfaldet, samt at udbetaling af invalidepension, såfremt dette senere måtte blive relevant, alene vil ske på baggrund af de allerede indbe-

talte pensionsbidrag. Størrelsen af invalidepensionen fremgik af den seneste ydelsesoversigt af 31.03.1999. Det fremgår af ydelsesoversigten, at invalidepension ved 2/3 invaliditet inden det fyldte 50. år årligt vil udgøre 1.212,00 kr. Der henvises til de generelle forudsætninger for denne beregning på ydelsesoversigten, som er vedlagt i kopi. Vi har videre vedlagt kopi af brevet af 21.08.2000. G.J. er pr. 01.05.2000 tilkendt forhøjet almindelig førtidspension fra Skælskør Kommune. Denne afgørelse er blevet stadfæstet af Det sociale nævn. Den Sociale Ankestyrelse har afvist at behandle sagen, da den ikke har principiel betydning. G.J. har herefter afleveret kopi af speciallægeerklæring af 19.09.2000 fra speciallæge L.H. til Skælskør Kommune. Kommunen har ved afgørelse af 07.11.2000 vurderet, at denne speciallægeerklæring ikke påviste væsentlige ændringer i G.J.'s helbredsforhold, hvorfor kommunen besluttede ikke at rejse ansøgning om forhøjelse af tidligere tilkendt førtidspension. Vi vedlægger kopi af afgørelsen. ... **Vurdering af erhvervsevne** Til brug for vurderingen af erhvervsevnen blev der indhentet de akter, der har ligget til grund for tilkendelsen af den offentlige førtidspension, hvori også indgår beskrivelse af et ophold på RESA - revalideringsværkstedet i Slagelse. Det fremgår af akter fra fysiurgisk ambulatorium, Centralsygehuset i Slagelse, at G.J. her har fået stillet diagnosen fibromyalgi. På grund af lænde-rygsmerter blev der foretaget en CT-scanning af lænden, som var normal. Af lægekonsulent J.B.'s beskrivelse af 25.01.2000 fremgår, at G.J. i de sidste ca. 20 år har været tiltagende generet af nakkesmerter med udbredning til hovedet medførende daglig hovedpine af vekslende intensitet - udbredning af nakkesmerterne til skuldre og arme samt smerter i hele ryggen. Forværring fra 1993 med udbredning af lændesmerterne til benene især venstre. Siden 1993 tiltagende daglig træthed med hurtig udtrætning ved fysiske belastninger. Videre nævnes hukommelses- og koncentrationsbesvær. Læge J.B. er enig med Centralhuset i Slagelse i diagnosen fibromyalgi. I speciallægeerklæring af 19.09.2000 fra speciallæge L.H. konkluderes det, at der ved undersøgelsen alene findes udtalt ømhed af sene- og muskelvævet med triggerpunkter de sædvanlige steder. Sygdomsbilledet er således i overensstemmelse med beskrivelse af et fibromyalgisyndrom. L.H. mener ikke, at G.J. har nogle realistiske muligheder for at begå sig på dagens arbejdsmarked. Det er Pen-Sam's vurdering - hvor erhvervsevnen vurderes i forhold til ethvert erhverv - at G.J. har en nedsat erhvervsevne, men at dette især gælder i fysisk belastende erhverv. Erhvervsevnen findes således ikke nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv. ... Vi skal herunder henvise til de ovennævnte lægelige erklæringer i sagen - samt til vores vurdering heraf -

og til det offentliges tilkendelse af forhøjet almindelig førtidspension. G.J. har mod disse forhold ikke løftet bevisbyrden for, at hendes erhvervsevne varigt er nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv. Vi skal endelig henvise til dommen i UfR 1993.660, hvor Højesteret udtalte, at tilkendelse af mellemste førtidspension i den konkrete sag skabte en formodning for, at den forsikrede også havde krav på invaliderente efter forsikringsaftalen. De samme betragtninger må efter vores opfattelse gøre sig gældende 'den modsatte vej' i denne sag, hvor det offentlige har tilkendt forhøjet almindelig førtidspension, det vil sige for den forsikrede, som i forvejen har bevisbyrden for, at forsikringsbegivenheden er indtrådt."

Klageren har heroverfor i skrivelse af 15/4 2001 anført: "Da Skælskør kommune og Pen-Sam er to forskellige institutioner, kan det ikke være kommunens afgørelse, som forhindrer Pen-Sam i, at finde mig mere end 2/3 uarbejdsdygtig. Idet det tydeligt fremgår af mine papirer, at flere læger har truffet samme beslutning om min sygdom er så udbredt, at jeg ikke har nogen mulighed for, at begå mig på dagens arbejdsmarked eller i noget andet job, må jeg derfor være over 2/3 invalid og dermed have ret til udbetaling af min pension, hvilket fremgår klart af Pen-Sam's forsikringsbetingelser. Jeg vedlægger en kopi, af en klage/anke som Pen-Sam selv har hjulpet mig med, at skrive, til Skælskør kommune, hvor Pen-Sam klart gør kommunen opmærksom på, at de tager fejl i deres bedømmelse af min pensionssag, det vil sige, at Pen-Sam indrømmer, at jeg er mere end 2/3, og de gør opmærksom på den fejl de selv tager."

Selskabet har herefter i skrivelse af 8/5 2001 bl.a. anført: "Vi skal i den anledning for det første oplyse, at kriterierne og vurderingsgrundlaget for tilkendelse af mellemste førtidspension i det offentlige og kriterierne for udbetaling af invalidepension fra arbejdsmarkedspensionsordningen i Pen-Sam ikke er de samme. Pen-Sam træffer således en selvstændig vurdering i henhold til bestemmelserne i vores forsikringsbetingelser for udbetaling af invalidepension. Selv om et medlem opfylder kriterierne for tilkendelse af mellemste førtidspension er det således ikke givet, at kriterierne for tilkendelse af invalidepension er opfyldt. Det betyder således også, at Pen-Sam ikke har medgivet, at G.J.'s erhvervsevne er nedsat med mere end 2/3 i forhold til Pen-Sam's betingelser for udbetaling af invalidepension. For det andet skal det oplyses, at Pen-Sam, som en del af den service, der stilles til rådighed for medlemmerne, har en socialsektion, der bl.a.

kan vejlede medlemmerne om reglerne på det sociale område, foretage hjemmebesøg m.v. Socialsektionen kan således også som i dette tilfælde hjælpe medlemmerne med at klage til kommunen over afgørelsen på offentlig førtidspension, da socialsektionen har et grundigt kendskab til det offentliges kriterier for tilkendelse af pension. Denne hjælp fra socialsektionen i at klage over det offentliges afgørelse er - og skal være - uafhængig af, hvilken vurdering Pen-Sam har af medlemmets erhvervsevnenedsættelse. G.J. er således også, i forbindelse med at forslaget til klage over kommunens afgørelse blev fremsendt, telefonisk blevet gjort opmærksom på, at socialsektionens hjælp til klagen ikke er udtryk for Pen-Sam's holdning i behandlingen af helbredssagen."

Af funktionsbeskrivelse fra Resa af 15/3 2000 fremgår bl.a.: "**19. Samlet konklusion – socialt - funktionelt - lægeligt:** Der henvises til social anamnese, lægeskøn og funktionsbeskrivelse. Følgende fremgår: G. har i hele afklaringsforløbet været aktiv, interesseret og har gjort sit bedste. Kan kun sidde og stå i 20 minutter ad gangen. Har et godt håndelag, men få hurtigt forværrede smerter i skuldre, arme og hænder. Har svært ved at forstå instruktioner og koncentrere sig længere tid ad gangen. Holder mange pauser, har et vedvarende lavt arbejdstempo (vurderet til 10%) Arbejdstiden har været nedsat til 2½ time daglig for at undgå mange sygemeldinger. Har det meste af tiden været træt og tydeligt smertepåvirket, samt nedtrykt. Har samarbejdet normalt. Konklusion: Som G. har fungeret på Resa, ses der ingen muligheder for revalidering eller erhvervsplacering end ikke i fleksjob. Kombinationen af en betydelig varig fysisk lidelse og psykisk skrøbelighed medfører efter lægekonsulentens skøn en varig moderat nedsat erhvervsevne."

Af speciallægeerklæring af 19/9 2000 fremgår bl.a.: "**Konklusion:** 41-årig kvinde, der i det væsentlige har været rask men som siden de helt unge år har haft smerter fra bevægeapparatet, startende med uspecifikke knæsmerter og de sidste 20 år i form af jævnt tiltagende smerter fra stort set samtlige led og muskelgrupper. Langvarige undersøgelser via reumatologisk hospitalsafdeling har ikke afsløret nogen specifik årsag, og ved min undersøgelse i dag findes alene udtalt ømhed af sene- og muskelvævet med triggerpunkter de sædvanlige steder. Sygdomsbilledet er således i overensstemmelse med beskrivelsen af fibromyalgisyndrom. Der er ingen behandlingsmulighed og i lyset af den lange symptomvarighed ej heller realistiske håb om spontan bedring. Hendes beskrivelse af sin daglige funktionsformåen er i overensstemmelse med konklusionen fra

revalideringsinstitution. Jeg er således enig i, at hun ikke har nogen realistiske muligheder for at begå sig på dagens arbejdsmarked."

Pmf-Pension har vurderet klagerens erhvervsevne for nedsat med mindst 2/3 siden den 1/4 1999.

Det Sociale Nævn i Vestsjælland har den 28/5 2001 tiltrådt kommunens afgørelse om afslag på at rejse sag om forhøjelse af klagerens førtidspension. Klageren har fremsendt kopi af udkast til stævning, hvoraf det fremgår, at hun vil sagsøge Det Sociale Nævn i Vestsjælland.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**Kapitel 2. Ydelser ved alder og invaliditet § 11. Invalidepension** Forsikrede, som er optaget i pensionsordningen inden det fyldte 50. år, er berettiget til invalidepension, når erhvervsevnen før det fyldte 67. år af selskabet skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv, og nedsættelsen er af en vis varighed, dog tidligst fra lønophør. ... **§ 15. Præmiefri dækning** Forsikrede, som er optaget i pensionsordningen før det fyldte 50. år er i de første 6 måneder efter ophør af pligtmæssig præmiebetaling omfattet af præmiefri dækning, således at forsikrede bevarer sine hidtidige rettigheder. ... **§ 23. Præmiefri forsikring** Ved ophør af perioden med præmiefri dækning overgår forsikringen til præmiefri forsikring efter regler fastsat af selskabet, medmindre forsikrede direkte derefter er berettiget til udbetaling af forsikringsydelser, eller forsikringen videreføres af ny arbejdsgiver eller fortsættes af forsikrede selv. Ved præmiefri forsikring forstås en forsikring, hvortil der efter forsikringsaftalen ikke længere indgår præmie. Forsikringsydelserne reduceres derfor ved omskrivningen. ... **Kapitel 3. Invalidesum § 25. Invalidesum** ... Forsikrede er berettiget til invalidesum, når erhvervsevnen før det fyldte 60. år af selskabet skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv, og nedsættelsen er af en vis varighed, dog tidligst fra lønophør. ... **§ 27. Præmiefri dækning** Forsikrede er i de første 6 måneder efter ophør af pligtmæssig præmiebetaling omfattet af præmiefri dækning, således at forsikrede bevarer sine hidtidige rettigheder i henhold til § 25."

Nævnet udtaler:
Det Sociale Nævn, Vestsjælland, har den 28/5 2001 stadfæstet kommunens afgørelse om afslag på forhøjelse af klagerens offentlige pension, og det fremgår af sagen, at klageren påtænker at indbringe denne afgørelse for domstolene.

Nævnet finder efter sin gennemgang af sagen, at klageren ikke heroverfor har godtgjort, at hun har ret til de krævede invalideydelser hos selskabet.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand